

افغانستان قبل از مشروطیت

اثر تاریخی دیگر از داکتر اجرال دین حشمت

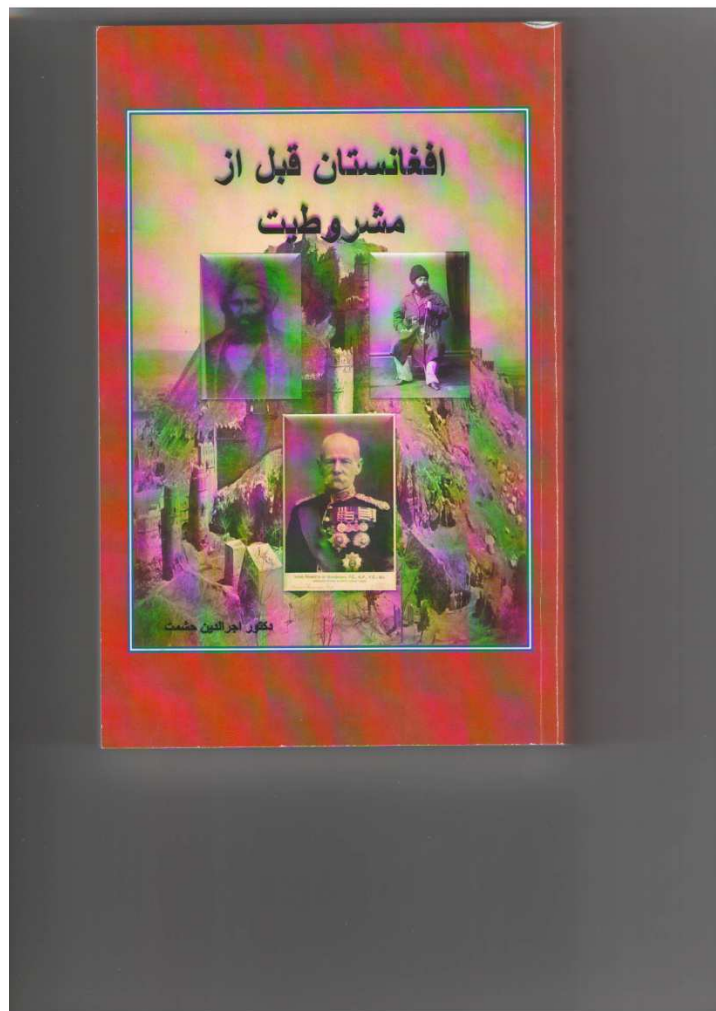
با مسرت باید گفت که اخیراً سومین اثر ارزشمند تاریخی جناب داکتر اجرال دین حشمت در کانادا از طبع برآمد.

" از جنبش مشروطه تا دولت مشروطه در افغانستان " و " افغانستان بعد از مشروطیت " دو اثر دیگری بودند که قبلاً توسط داکتر (حشمت) تدوین و بچاپ رسیدند و اینک، " افغانستان قبل از مشروطیت " سومین کتابی است که از عین مؤلف محترم بعنوان پویش و پیگیری چنین موضوع مهم تاریخی میهن عزیزما، در عالم غربت نگاشته شده و به حله طبع آراسته میگردد.

" افغانستان قبل از مشروطیت " در 450 صفحه با کاغذ اصل و قطع و صحافت بسیار موزون و پشتی رنگه در شهر تورنتوی کانادا بچاپ رسیده است. مؤلف، اثرش را به دوشخصیت مبارزاتی و ضد استعماری میهن مان (سید نورمحمد شاه خان فوشنجی و عبدالعلی خان دبیر شمس النهار)، با این متن فشرده اهدا نموده است: " به دو شخصیت سیاسی و فرهنگی کشور: سید نورمحمد شاه فوشنجی صدراعظم و عبدالعلی خان دبیر جریده " شمس النهار کابل " چهره های ضد استعماری و استثماری در نیمه دوم سده نژده و پیش کسوتان اصلاحات دوره سلطنت امیر شیر علی خان که هنوز هم در تاریخ کشور ما به حالت گمنامی قرار دارند و در ارتباط به ابعاد گونه گونه شخصیت های سیاسی، فرهنگی و اجتماعی شان کمتر تحقیقات صورت گرفته است، با کمال احترام تقدیم است. "

متن کتاب درشش بخش: (موضوعات مربوط به تاریخ و تاریخ نگاری، مروری بر اوضاع اجتماعی و سیاسی کشور، حوادث دوره سلطنت امیر شیر علیخان، شخصیت، کارنامه ها و استبداد امیر عبدالرحمن خان، جریانات دوره امارت حبیب الله خان و نتیجه گیری) گنجانبده شده است .

در یک بخش از تقریظی که پیرامون این اثر از سوی یکی از هموطنان نگاشته شده، چنین میخوانیم: " ارزش و اهمیت خاصی که اثر اخیر همانند دو اثر پیشین در خود نهفته دارد، اینست که تسلسل منطقی موضوع (مربوط به جنبش مشروطیت) و اندیشه های آزادیخواهانه و اسارت ستیزانه باشنده های افغانستان را نه تنها بدون قطع و گسست، پی میگیرد، بلکه اصل ماهیت جنبش مزبور، ریشه های تاریخی و پیامد های ملموس آنرا نیز با ارائه اسناد و مدارک معتبر و متعدد با استفاده از مأخذ و منابع ممکن توأم با تدقیق دقیق (و نیز بگونه مقایسوی)، مورد بحث عالمانه قرار داده در خدمت استفاده و در معرض قضاوت خواننده و پوینده میگذارد. "

نکته جالب و درخور توجه دیگر اینست که جناب دکتر حشمت در عین حالیکه متأسفانه وضع صحی خوبی نداشته و تحصیلات عالی ایشان در رشته علمی دیگری انجام یافته است، با آنهم

با همت بلند و عشق سوزانی که در قبال مسایل تاریخی میهن خویش دارد، آنهم در محیط تنگ مهاجرت دست به تدوین و نگارش چنین یک اثر مفید تحقیقی یازیده است. من یقین دارم که کار مؤلف محترم، نمونه بارز و با اهمیت ناشی از همت عالی، جرأت قابل وصف و دلسوزی خالصانه یک افغان دور از میهن خواهد بود که در واقع، مایه دلچسبی، ترغیب و تکان مثبت در میان سایر هموطنان گرامی خواهد شد.

با عرض همین مختصر، مرور و مطالعه این کتاب با اهمیت تاریخی – مبارزاتی را برای همه هم میهنان علاقه مند به سرنوشت کشوری پامال شده مان سفارت مینمایم.

نشانی پستی، ایمیل و شماره تلفون مؤلف که درج کتاب گردیده چنین است :
Dr.A. Hashmat

97Forest Heights.Str.

Whitby ON. LIR 1X7

hajruddin@yahoo.com

[Tel:\(905\) 665- 8767](tel:(905)665-8767)